

7^Б – 1 час

Сложно съставно изречение

1. Същност:

а/ състои се от две или три прости изречения / броя на СК определят броя на изречението /;

б/ простите изречения в състава му не са равноправни / едното има завършен смисъл извън сложното, а другото не може да съществува самостоятелно /:

- Главно изречение – може да съществува самостоятелно
- Подчинено изречение – в него се намира съюзната дума

в/ простите изречения в състава на сложното се свързват с подчинителни съюзи

2. Подчинителни съюзни връзки:

- въпросителни местоимения –КОЙ, КОГО, НА КОГО, КОМУ,КОЯ, КОЕ, КОИ, КАКЪВ, КАКВА, КАКВО, КАКВИ, КОЛКО, ЧИЙ, ЧИЯ, ЧИЕ ЧИИ

- относителни местоимения - КОЙТО, КОГОТО, НА КОГОТО, КОМУТО,КОЯТО, КОЕТО, КОИТО, КАКЪВТО, КАКВАТО, КАКВОТО, КАКВИТО, КОЛКОТО, ЧИЙТО, ЧИЯТО, ЧИЕТО, ЧИИТО

-местоименни наречия – КОГА, КЪДЕ, КАК, ЗАЩО, КОГАТО, КЪДЕТО, КАКТО, ЗАЩОТО

- други подчинителни връзки – ТЪЙ КАТО, МАКАР ЧЕ, ВЪПРЕКИ ЧЕ, ДОКАТО, ЗА ДА, ДА, ЧЕ

Когато се прибраха, беше късно.

Всички излязоха навън, защото трябваше да подготвят двора за празника.

Оня, който разказваше, беше мъж с надупчено от шарката лице..

Опитайте се да разделите изреченията на прости, като следвате стъпките:

-подчертайте сказуемите;

- разделете с отвесна черта изреченията и ги номерирайте;

- съюзната връзка оградете с правоъгълник;

! Помагало Д. Кънева – стр.126, - зад.1,2,3,4

!Направете тестовете за обособени части – стр.116, за сложно съчинено изречение – стр.123 / преди това прочетете преговора за сложно съчинено изречение /

7^Б – 2 час

Сложно съставно изречение

1. Място на подчиненото изречение в състава на сложното съставно:

а/ подчиненото изречение стои след главното:

Всички разбраха кой е виновникът за неуспеха им.

Мария се зарадва много, когато срещна приятелката си.

Настаниха се в къщата, която наскоро бяха купили.

! Разделете на прости, определете главно и подчинено изречение, оградете съюзната дума

б/ подчиненото изречение стои пред главното:

За да успееш, трябва много да се трудиш.

Макар че беше студено, всички бяха навън.

Кой беше виновен, не можехме да разберем.

! Разделете на прости, определете главно и подчинено изречение, оградете съюзната дума

в/ подчиненото изречение разделя главното

Детето, което скачаше на въже, беше много гъвкаво.

Шофьорът, когато видя стареца, намали скоростта.

Приятелите ми, на които много държах, ме предадоха.

! Разделете на прости, определете главно и подчинено изречение, оградете съюзната дума

Помагало Д. Кънева – стр.127,128- 6,7,8,9 зад.

Учебник – стр.80 , зад.1 и 2